

γον τὸν ὑψηλότατον καὶ κραταιότατον ἡγεμόνα Δὸν Πέτρον τὸν Βραγαντίδην, Βασιλόπαιδα τῆς Πορτογαλλίας;

‘Η Ἰσαβέλλα ἐδίστατε πρὶν ἀποκριθῆ, καὶ ἡ σθάνετο ἔξασθενουμένη τὴν γενναιότητά της.

Άλλὰ τὴν στιγμὴν ἕκείνην τῇ ἐφάνη ὅτι ἤκουε τὴν φωνὴν τοῦ Βασιλογέλλου ψιθυρίζουσαν εἰς τὸ οὖς της.

— «Τὸ Θέλω.»

— Ναὶ, εἶπε τότε μὲ φωνὴν ἀσθενῆ.

Καὶ ἐστράφη νὰ ἴδῃ τὸν Βασιλογέλλον. Άλλ’ οὐδεὶς ὑπῆρχεν ἔκει, ἐκτὸς μόνου τοῦ Μοναχοῦ ἀκινήτου, καὶ γονυπετοῦς ἐπὶ τοῦ λιθίνου ἐδάφους τῆς ἐκκλησίας.

Εἰς τὴν λέξιν ταύτην δὲ Βασιλόπαις ἀνεσκίτησεν ἀπὸ χαρὰν καὶ ὑπερφράνειν. Τετέλεσται· ‘Η Ἰσαβέλλα ἦν ἴδική του. Οὔτε δ’ ἀνέβη εἰς τὴν ἀμαζανή, δὲν παρετήρησεν τὴν θανάτιμον θλίψιν τῆς γυναικός του, διότι ἡ εὐτυχία εἶναι ἴδιοτελής, καὶ ἀγαπᾷ ἐκεῖνης μόνης τὴν θεωρίαν.

Οἱ μοναχὸς τοὺς συνώδευσε μέχρι τῆς φλιάς τοῦ μοναστηρίου.

— Εἴστε εὐτυχεῖς, εἶπε μὲ πνιγομένην φωνήν.

Μετὰ ταῦτα δ’ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κελλίον του.

‘Η νῦν ἦν ἡδη ὄψις, καὶ δύως δὲ Μοναχὸς δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀποπερατώσει τῆς ἡμέρας του ὅλον τὸ ἔργον.

Ἐπί τινας στιγμὰς περιεπέτησεν ἀνὰ καὶ κάτω ἐντὸς τοῦ κελλίου του, θαθέως σκεπτόμενος, καὶ ὡς διατικευάζων σχέδιον δύσκολον καὶ πολύπλοκον.

— Εἶναι ἀνάγκη, ἐψιθύρισε τέλος. Πάτα ἡμέρα αὐξάνει τῆς Πορτογαλλίας τὸν κίνδυνον, καὶ ἡ ἀναστολὴ εἶναι ἔγκλημα.

Τότε ἐσήμανε καθώδινον, καὶ εἰς ὑπηρέτης εἰσῆλθεν.

— Υπαγε, εἶπεν, εἰς τοῦ Καστελμελχώρα.... ὅχι!

Καὶ ἐπρόσθεσε κατ’ ἴδιαν.

— Άς δοκιμάσω ν’ ἀποστρέψω τοῦτο κανὸν τὸ ἔγκλημα ἀπὸ ἐνὸς Σουζα τὴν χεῖρα!.... Υπαγε εἰς τοῦ ἔρχοχωτάτου Λόρδου Πιγάρδου Φανσάνου. Εὗρε τὸν Γραμματέα του Σιο Οὐέλλιαμ, καὶ εἰπέ τον νὰ κοινοποιήσῃ ἀμέσως εἰς τὸν κύριόν του μεγάλην εἰδησιν. Οἱ Βασιλόπαις ἐνυμφεύθη τὴν Βασιλίσσαν υπαγε!

(Ἀκολουθεῖ.)

Η ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΣΙΒΗΡΙΑΣ.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ.

‘Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

Ἡ γενναιότης νεάνιδός τινος ἦτις, περὶ τὰ τέλη τῆς Βασιλείας Παύλου τοῦ Α’. ἀνεχώρησε πεζὴ ἐκ τῆς Σιβηρίας, διὰ ν’ ἀπέλθη εἰς Πιτρούπολιν, καὶ ἔσαιτήσῃ τὴν χάριν τοῦ Αύτοκράτορος ὑπὲρ τοῦ πατρός της, διεθρυλλήθη τοσοῦτον, ὥστε περιφόρμος τις συγγραφεὺς — ἡ Κυρία Κοττέν — κατέστησε τὴν φιλόστοργον αὐτὴν ὁδοιπόρον, ἡρωΐδα μυθιστορήματος. Άλλ’ οσοι ἐγνώρισαν τὴν κόρην ταύτην, ἐλυπήθησαν διότι ἀπεδόθησαν διαθέσεις καὶ ἐπιχειρήσεις ἐρωτικαὶ εἰς νέαν καὶ ἀξιοσέβαστον παρθένον, τῆς δούλιας τὸ μόνον πάθος ὑπῆρξε καθαρωτάτη σοργὴ πρὸς τὸν πατέρα της, καὶ ἦτις, μόνη, χωρὶς προστασίας, χωρὶς συμβούλης, συγέλασε τὴν ἰδέαν τῆς

εὐγενεστέρας τῶν πράξεων καὶ δι’ ἀπαραδειγματίτου ἐπιμονῆς κατώρθωσε νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ.

Ἐάν ἡ διήγησις τῶν συμβάντων της δὲν διεγέρη τὴν πειρέγρειν διὸν τὰ ἰδανικὰ πρόσωπα τῶν μυθιστοριῶν, ἡ ἀληθής δύως καὶ ἀκαλληπτικός ἐξιστόρησις τῆς ζωῆς της, περίεργος αὐτὴ καθ’ ἔκατην, θὰ τέψει θεραπείας τὸν ἀναγνώστην.

Παρασκευὴ Λαπούουλδρ ἥτο τὸ ὄνομά της. Οἱ πατέρη της, καταγόμενος ἀπὸ εὐγενῆ τινα οἰκογένειαν τῆς Οὐκραίνης, ἐγεννήθη εἰς Οὐγγαρίαν, ὃπου εἶχον, ἐξ αἰτίας περιστάσεων τινῶν, παροικήσει οἱ γονεῖς του, καὶ ὑπηρέτησεν εἰς τὸ τάγμα τῶν μελάνων Οὐσάρων. δὲν ἐβράδυνεν δύως νὰ παρατηθῇ διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Ρωσίαν ὃπου καὶ ἐνυμφεύθη. Μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθε καὶ εἰς τὴν πατρίδα του εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, ὑπηρέτησε πολλὰ ἔτη εἰς τὸν Ρωσικὸν στρατὸν, καὶ παρευρέθη εἰς πολλὰς κατὰ τῶν Τούρκων ἐκστρατείας. Ήτο παρὸν εἰς τὰς ἐφόδους κατὰ τοῦ Ἰσμαήλ καὶ Ότζαχορ, καὶ διὰ τῆς διαγωγῆς του ἀπήλαυσε τὴν ὑπόληψιν τῶν συστρατιωτῶν του. Εἶναι ἄγνωστος ἡ αὐτία δι’ ἣν ἐξωρίσθη εἰς Σιβηρίαν, διότι ἡ δίκη, καὶ ἡ γενομένη ἀκολούθως ἐπιθεώρησις αὐτῆς, δὲν ἐδημοσιεύθησαν πώποτε. Εἶπον τότε τινὲς διότι, κατ’ εἰσήγησιν κακεντρεγοῦς τινος ἀρχηγοῦ, κατεδικάσθη ὡς παραβάτης τῶν κανόνων τῆς πειθαρχίας. Όποιας δήποτε δύως καὶ ἀνὴν ὑπῆρξεν ἡ αὐτία, ὅτε ἡ θυγάτηρ του ἐπεχείρησε τὴν μακράν της ὁδοιπορίαν, οὗτος ἥτο πρὸ δεκατεσσάρων ἔτῶν ἐξόριστος εἰς Σιβηρίαν, εἰς τὸ γωρίον Ἰσχίου πλησίον τῶν δρίων τοῦ νομοῦ τοῦ Τούρλων, ζῶν πενιγρῶν μετὰ τῆς οἰκογενείας του, καὶ προμηθεύων μόλις ἀρτον εἰς αὐτὴν, διὰ τῶν δέκα κοπέων, ἀτινα δίδονται καθ’ ἐκάστην εἰς τοὺς φυλακισμένους, τοὺς μὴ καταδικασθέντας εἰς ἔργη δημόσια.

Ἡ νέα Παρασκευὴ ἐπηνέκανε διὰ τῆς ἐργασίας της τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως τῶν γονέων της, Βούθουσα τοὺς θεριστὰς, ἡ τὰς πλυντήριας, καὶ ἀσχολουμένη, διὸν αἱ δινάμεις της τὸ ἐσυγχώσουν, εἰς ὅλας τὰς ἀγροτικὰς ἐργασίας· καὶ ἀντὶ πληρωμῆς ἐλάμβανε ποτὲ μὲν σίτον, ποτὲ δὲ ὡχρόν, καὶ ἀλλοτε ὅσπρια. Εἶπε δὴ ἡ βρέφος διὰ ἐξωρίσθησαν οἱ γονεῖς της εἰς Σιβηρίαν, δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ιδέαν εὐτυχεστέρας ζωῆς, καὶ ἐπομένως ἐνηρχολεῖτο εὐχαρίστως εἰς ὅλα τὰ ἐπιμοχθαῖρα ἔργα, τὰ ὁποῖα δύως μόλις ἐδόνατο νὰ ὑπορέρῃ. Αἱ τουφεραὶ της χεῖρες ἐφαίνοντο πλασθεῖσαι δι’ ἄλλου εἰδούς ἐργασίας. Ή μήτηρ της, ἀφιερωμένη εἰς τὰς οἰκειωτὰς φροντίδας, ἐφαίνετο ἀνεγομένη καρτερικῶς τὴν οἰκτράν της κατάστασιν· ἀλλ’ ὁ πατέρη της, συνειθισμένος ἐξ αὐτῆς τῆς νεαρᾶς του ἡλικίας εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ στρατιώτου ζωῆς, δὲν ἐδῆνετο νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς σκηνικάς περιστάσεις του, καὶ κατελαμβάνετο· συνεχῶς ἀπὸ τοιαύτας παραφορᾶς ἀπελπισίας, δοπίας δὲν δικαιολογεῖται, οὕτε αὐτὴ ἡ ὑπερβάλλουσα δυστυχία.

Ἄν καὶ ἐφρόντιζε ν’ ἀποκρύπτῃ ἀπὸ τὴν Παρασκευὴν τὴν θλίψιν ἦτις τὸν κατέτηκεν, αὐτὴ δύως εἶδε πολλάκις τὰ δάκρυά του, διὰ τῶν σχισμάτων τῆς φραγῆς ἦτις διεισχώριζε τὸν κοιτῶνα τῶν γονέων της ἀπὸ τὸν ἴδικόν της, καὶ ἤρχισεν ἀπό τινος νὰ συλλογίζεται περὶ τῆς ἀθλιότητός των.

Οἱ Λαπούουλδρ εἶχεν ὑποδάλει πρὸ πολλῶν μηνῶν

ἀναφορὰν εἰς τὸν νομάρχην τῆς Σιθηρίας, διστις δὲν εἶχε πώποτε ἀποκριθῆ εἰς τὰς προλαβούσας αἰτήσεις του. Ἀξιωματικός τις, διαβαίνων διὰ τοῦ Ἰσχίου δι' ὑποθέσεις δημοσίας, ἀνέλαβε νὰ ἔγχειρίσῃ τὴν ἀναφορὰν, καὶ ὑπεσχέθη νὰ συστήσῃ θερμῶς εἰς τὸν νομάρχην τὸ πειρεχθεῖν της. Ἀλλὰ τοῦ δυστυχοῦς ἔξορίστου αἱ ἐλπίδες, ἀναπτερωθεῖσαι πρὸς καιρὸν μόνον, ἐματαίωθησαν ἐπὶ τέλους, διότι καμψίκαν ἀπάντισιν δὲν τὸν ἔστειλον. Πᾶς δοιοπόρος, πᾶς ταχυδρόμος ἐρχόμενος ἀπὸ Τοζώλου—περίστασι τῇ ἀληθείᾳ σπανιοτάτη—ἐπήνξεν τὰ δεινά του, διότι ἐπειθετο ἔτι μᾶλλον ὅτι αἱ ἐλπίδες του ἦσαν μάταιαι.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἡ νέα κόρη, ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὸ θέρος, εὗρε τὴν μητέρα της κλαίουσαν, καὶ ἐτρυμαζεν ἰδοῦσα τὸ κάτωχρον πρόσωπον καὶ τὰ ἄγρια ἐλέμπατα τοῦ πατρός της, διστις ἥτο φρενήρης ἀπὸ τὴν λύπην του. « Ἰδού, ἐφύναξεν ἄμα εἶδε τὴν θυγατέρα του, τὸ δεινότερον τῶν δυστυχημάτων μου. Ἰδοὺ τὸ τέκνον τὸ δόπιον μ' ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ὁργῇ του, διὰ νὰ ὑποφέρω διπλασίας καὶ διὰ τὰ ἴδικα του καὶ τὰ ἴδικά μου έάσανα, διὰ νὰ τὸ ἐλέπιω τηκόμενον ὑπὸ τὰς ὄψεις μου, ἀφανίζομενον ἀπὸ τοὺς κόπους, καὶ διὰ νὰ μὲ κάμη νὰ θεωρῶ τὸν τίτλον τοῦ πατρός, διστις ἀποκαθιστᾶ ἐντυχεῖς τοὺς θυητοὺς, ὡς τὸν ἔσχατον ὅρον τῆς κατάρχης τοῦ οὐρανοῦ! » Ἡ Παρασκευὴ δὴν ἔντρομος ἐπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ κατώρθωσαν νὰ τὸν καθητυχάσωσι κλαίουσαι καὶ αὐταῖς ἡ σκηνὴ ὅμως αὐτὴ ἔκαμε βαθυτάτην προσδολὴν εἰς τὴν καρδίαν τῆς νέας. Πρώτην ἥδη φοράν οἱ γονεῖς της ὀμήλουν ἀπροκαλύπτως ἐμπροσθέν της περὶ τῆς δεινότητος τῆς θέσεώς των· πρώτην φοράν ἐννόησε τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας των!

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ περὶ τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ήλικίας της, συνέλαβε τὴν πρώτην ἰδέαν τοῦ νὰ μεταβῇ εἰς Πετρούπολιν καὶ ζητήσῃ τὴν αὐτοκρατορικὴν χάριν ὑπὲρ τοῦ πατρός της. Διηγεῖτο μόνη της ὅτι ἡ εὐτυχῆς αὐτὴ ἰδέα ἐπῆλθεν εἰς τὴν κεφαλήν της ὡς ἀστραφή, ἐνῷ ἐτελέσον μίαν ἡμέραν τὴν προσευχὴν της, καὶ τὴν ἐπροξένησεν ἀνέκφραστον ταφαγήν. Διετήρησε δὲ μέχρι τέλους τοῦ Εἴου της τὴν πεποίθησιν ὅτι ὑπῆρξεν ἐμπνευσίς θεῖα, καὶ ἡ πίστις αὐτὴ τὴν ἐνίσχυσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν πλέον ἀπελπιστικῶν πειρασμάτων.

Ἡ ἐλπὶς τῆς ἀπελευθερώσεως δὲν εἶχεν ἔως τότε γεννηθῆ εἰς τὴν καρδίαν της· τὸ νέον τοῦτο αἰσθημα τὴν ἐνέπλησε χαρᾶς ἀνεκλαλήτου· ἐπανέλαβε τὴν προσευχὴν της· ἀλλ' αἱ ἰδέαι της ἦσαν ἐπὶ τοσοῦτον συγκεχυμέναι, ὥστε ἀγνοῦσα τὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Θεόν, τὸν παρενέλασσε νὰ μὴ τὴν στερήσῃ τῆς εὐτυχίας τὴν δοπίσαντα ἥσθιστο, καὶ τὴν δοπίαν δὲν ἔξευρε πῶς νὰ ἐξηγήσῃ. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἡ ἰδέα τοῦ νὰ μεταβῇ εἰς Πετρούπολιν, νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ζητήσῃ τὴν χάριν του ὑπὲρ τοῦ πατρός της, κατεκυρίευσε τὸν νοῦν της, καὶ τὴν ἐπηγόρειαν ἥμέραν καὶ νύκτα.

Πρὸς τὰ ἄκρα δάσους τίνος κειμένου παρὰ τὴν κατοικίαν των, ὑπῆρχε σύδενδρόν τι μέρος, ὃπου ἀπεσύρετο συνεχῶς διὰ νὰ προσεύχεται. Ἐκεῖ, δῆλη ἀφιερωμένη εἰς τὸ σχέδιόν της, ἐδέετο τὸν Θεόν μὲ δῆλην τὴν θερμότητα τῆς γεννικῆς της καρδίας, νὰ

συντρέξῃ τὴν μέλλουσαν ὀδοιπορείαν της, καὶ νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτὴν καὶ δύναμιν καὶ τρόπον διὰ νὰ τὴν φέρῃ εἰς πέρας. Εἰς τοῦτο καὶ μόνον τὸν συχατυδόν θεοῦθισμένη, ἐλησμονεῖτο πολλάκις εἰς τὸ δάσος, καὶ παρημέλει οὕτω τὰς συνήθεις ἐργασίας της, δι' ὃ καὶ ἐπεπλήττετο ἀπὸ τοὺς γονεῖς της. Διὰ πολὺν καιρὸν δὲν ἐτόλμα νὰ κοινοποιήσῃ εἰς αὐτὸύς τὴν μελετωμένην ἐπιχείρησιν. Ἡ γενναιότης τὴν κατελίμπανεν ὄσακις ἐπλησίαζε τὸν πατέρα της διὰ ν' ἀρχὶσῃ τὴν τολμηρὰν ἐξήγησιν, τῆς ὁποίας ἐπρόβλεπεν ἀμυδρῶς πως τὴν ἀποτυγχάνειν. Οταν ὅμως ἔκρινεν ἀποχρώντως παρεσκευασμένον τὸν σκοπὸν της, προσδιώρισε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξηγήσεως, καὶ ἀπεφάσισε νὰ νικήσῃ τὴν δεῖλιαν της.

Τὴν προσδιωρισμένην ἥμέραν ἡ Παρασκευὴ ἀπῆλθεν ἐν ἐνωρὶς εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ ἐξαιτήσῃ ἀπὸ τὸν Θάρρος διὰ νὰ ἐξηγηθῇ, καὶ ἀποχρώσαν εὐγλωττίαν διὰ νὰ πείσῃ τοὺς γονεῖς της· ἐπέστρεψε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν οἰκίαν, ἀποφασισμένη νὰ διμιήσῃ εἰς δοποῖον ἐκ τῶν γονέων της Οὐα ἀπήντα πρῶτον.

Προσδοκῶσα ὅμως πλειοτέραν συγκατάβασιν ἀπὸ μέρους τῆς μητρός της, ἐπειδύμει ν' ἀπαντήσῃ πρῶτην αὐτήν· ἀλλ' ἐνῷ ἐπλησίαξεν, εἶδε τὸν πατέρα της καθῆμενον ἐπὶ σκαμνίον παρὰ τὴν θύραν καὶ ἔχοντα εἰς τὰ χείλη του τὸν καπνοπόρον σωλήνα του. Ἡ λόθη πρὸς αὐτὸν μὲ θάρρος, ἔγινε τὴν ἐξήγησιν τοῦ σχεδίου της, καὶ ἐζήτησε, μὲ δῆλην τὴν δυνατὴν θερμότητα, τὴν ἀδειαν τοῦ νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ Πετρούπολιν. Ἄμα ἐτελείωσε τὴν διμιήσην της, ὁ πατέρας της, διστις τὴν ἡκουσε χωρὶς νὰ τὴν διακούψῃ καὶ μὲ πολλὴν σοβαρότητα, τὴν ἔλασθεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν αἴθουσαν δους ἡτοίμαζεν ἡ μήτηρ τὸ γεῦμα· « ἀγαπητὴ μου, εἶπε, σὲ φέρω καλάς εἰδήσεις! εὑρομένης υἱούρωτατον προστάτην! Ἰδού τὸ θυγάτριόν μας, τὸ ὄποιον ζητεῖ νὰ ἀναχωρήσῃ ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς Πετρούπολιν, διὰ νὰ διμιήσῃ μόνον του τὸν αὐτοκράτορα. Ὁ Λωπούλοφ διηγήθη ἐπειτα γετῶν ὅ, τι τὸν εἶπεν ἡ Παρασκευὴ. » Οὐα ἔκαμε καλήτερα, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ, ἐὰν κατεγίνετο εἰς τὸ ἔργον της, παρὰ νὰ ἔρχεται νὰ μᾶς σκοτίζῃ μὲ τοιαύτας φλυαρίας. » Ἡ νέα εἶχε προετοιμασθῆ ἐναντίον τοῦ θυμοῦ τῶν γονέων της, δὲν ἥσθιαντο ὅμως ἀρκετὴν γενναιότητα διὰ ν' ἀντισταθῇ εἰς τὰς εἰσώνεις των, αἵτινες ἐφαίνοντο ἐξαφανίζουσαι ὀλας της τὰς ἐλπίδας. Ἅρχισε λοιπόν νὰ κλαίῃ πικρῶς· ὁ πατέρας της, ἀνχλαβὼν εὐθὺς δῆλην του τὴν σοβαρότητα, τὴν ἐπέπληττες διὰ τὰ δάκρυά της, ἡ δὲ μήτηρ καταφριλοῦσα αὐτὴν, εἶπε μειδιῶσα καὶ δίδουσα πρὸς αὐτὴν τεμάχιον πανίου· « Ἐλα, κόρη μου, νὰ καθαρίσῃς τὴν τράπεζαν διὰ τὸ γεῦμα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀναγκασθεὶς διὰ τὴν Πετρούπολιν μὲ δῆλην σου τὴν ἀπαυστιν. »

Ἡ σκηνὴ αὐτὴ ἔρχεται παρὰ πᾶσαν ἀλλην ἐπίπληξιν νὰ κάμη τὴν Παρασκευὴν ν' ἀηδιάσῃ, καὶ νὰ παραιτήσῃ τὰ σχέδιά της· μετ' ὀλίγον ὅμως ἀνέλαβε τὰς ἐλπίδας της, καὶ ἡ λύπη τὴν δοπίαν ἥσθιστη οταν τὴν ἐταπείνωσαν οἱ γονεῖς της μεταχειρισθέντες αὐτὴν ὡς παιδίον, διεσκεδάσθη. Τὸ πρῶτον ἔθημα εἶχε γίνει. Ἡ νέα ἐπενήλθε πολλάκις εἰς τὸ ἀγαπητόν της θέμα, καὶ αἱ παρακλήσεις της ἦσαν τόσον συνεχεῖς καὶ τόσον ἐνοχλητικαὶ, ὥστε ὁ πατέρας της θερινθεὶς τὴν ἐπέπληξε σπουδαίως, καὶ τὴν ἀπηγόρευσεν αὐ-

στηρῶς τοῦ νὰ ὀμιλήσῃ πλέον περὶ τούτου. « Η δὲ μήτηρ της ἐπροσπάθησε μὲ πλειοτέραν γλυκύτητα νὰ τὴν πείσῃ ὅτι ἡτο εἰσέτι πολλὰ νέα, καὶ δὲν ἐπρεπε νὰ ἔχῃ κατὰ νοῦν ἐπιχείρους τοσοῦτον δύσκολον.

Ἐκτοτε τρία ἔτη παρῆλθον χωρὶς νὰ τολμήσῃ ἡ Παρασκευὴ νὰ ἀνανεώσῃ τὰς παρακλήσεις της. Μακρά τις ἀσθένεια τῆς μητρός της τὴν ὑπεγρέωσε νὰ ἀναβάλῃ τὰ σχέδιά της εἰς καιροὺς ἀρμοδιωτέρους· ἀλλὰ δὲν παρῆλθεν οὔτε ἡμέρα χωρὶς νὰ προσθέσῃ εἰς τὰς προσευχάς της, καὶ ἐκείνην τοῦ νὰ νεύσῃ ὁ θεὸς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πατρός της, ὥστε νὰ τὴν δῶσῃ τὴν ἀδειαν νὰ ἀναχωρήσῃ, ὅλως πεπεισμένη ὅτι ὁ ὄψιστος Θὰ εἰσήκουεν ἐπὶ τέλους τὴν δέησίν της.

Τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο πνεῦμα, ἡ ἔνθεμος αὐτὴν πίστις τῆς νέας κόρης, τόσῳ μᾶλλον μᾶς ἐκπλήττουσι, καθόσον δὲν ἦσαν καρποὶ τῆς ἀγωγῆς της. Ναὶ μὲν ὁ πατέρας της δὲν ἦτο ἀσεβής, ἀλλ’ ὀλίγον ἐφρότερος περὶ προσευχῆς· καὶ μολονάτης ἡ μήτηρ της ἐξεπλήρου τακτικῶτερον τὸ χρέος τοῦτο, ἦτο ἐν γένει ἀπαίδευτος· ὥστε ἡ Παρασκευὴ ὥφειλεν εἰς μόνην τὴν καρδίαν της τὰ αἰσθήματά της. Κατὰ τὰ τρία ἐκεῖνα τελευταῖς ἔτη, ὁ νοῦς της ἐμορφώθη, καὶ ἐπομένως τὰς συμβουλάς της ἤκουουν προσεκτικώτερον οἱ γονεῖς της. Κατώρθωσε λοιπὸν νὰ προτείνῃ καὶ αὖθις καὶ νὰ συζητήσῃ τὸ σχέδιόν της, τὸ ὄποιον, ἀν καὶ δὲν ἔμερουν πλέον ἐκεῖνοι ὡς παιδαρῶδες, κατεπολέμησαν ὅμως μὲ τόσην πλειοτέραν ζέσιν, καθόσον εἶχον σήμερον μεγαλητέραν ἀνάγκην τῆς ποιωσαπικῆς συνδρομῆς της. Τὰ ἐμπόδια ὅσα ἔβαλον ὑπ’ ὄψιν της, ἦσαν ἐξ ἐκείνων ἀτικα ἐπρεπε νὰ κάμωσιν ἰσχυρὰν ἔντυπωσιν εἰς τὴν καρδίαν της. Δὲν ἐπροσπάθουν πλέον νὰ τὴν μεταπείσωσι δι’ ἀπειλῶν καὶ ἀστεῖωμάν, ἀλλὰ διὰ δακρύων καὶ ἐπιδείξεων σφοδροτέρας σοργῆς.

« Εἴμεθα ἡδη προβεβηκότες, τὴν ἔλεγον, δὲν μᾶς ἔμειναν πλέον οὔτε φίλοι, οὔτε κατάστασις εἰς τὴν Ἀρσαίαν. Ἐγειρεὶς λοιπὸν τόσην γενναιότητα ὥστε νὰ ἐγκαταλείψῃς τοὺς γονεῖς σου, τῶν ὄποιων εἶσαι ἡ μόνη παρηγορία εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, καὶ νὰ ἐπιχειρισθῇς μόνη ἐπικινδυνωδεστάτην ὁδοιπορείαν ἦτις δύναται καὶ σὲ νὰ φέρῃ εἰς τὸν ὅλεθρόν σου, καὶ ἐκείνων, ἀντὶ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ, νὰ ἀνοίξῃ τὸν λάκκον; » Εἰς ταῦτα ἡ Παρασκευὴ ἀπεκρίνετο διὰ δακρύων· ἡ θέλησίς της ὅμως ἔμενεν ἀκλόνητος, καὶ καθ’ ἔκαστην ἡ ἀπόρρηση τῆς γένετο στερωτέρα.

« Άλλ’ ἀλλη τις δυσκολία, μεγαλητέρα καὶ ἀπὸ τὴν ἀντίστασιν τοῦ πατρός της, παρέλυε τὰ σχέδιά της· ἀνευ διαβατηρίου δὲν εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ μακρυνθῇ οὔτε ἀπὸ αὐτὸ τὸ χωρίον, καὶ ἐφαίνετο ἀπίθανον ὅτι ὁ νομάρχης τοῦ Τοξιώτη, διστις δὲν εἶχεν ἀπαντήσει οὔτε εἰς τὰς ἀναφοράς των, Θὰ συγκατένευεν εἰς τὴν νέαν αἰτησιν. » Η Παρασκευὴ ἡναγκάσθη λοιπὸν νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἀναχώρησίν της, καὶ ὅλοι της οἱ λογισμοὶ συνεκνετώθησαν ἐκτοτε εἰς τὸν τρόπον δι’ οὗ θὰ κατώρθωνε νὰ λάβῃ διαβατήριον.

Εἰς τὸ ἵδιον χωρίον ἔζη τότε καὶ ἀλλος τις ἔξτροις, Νέιλερ καλούμενος, γένηνημα μὲν τῆς Ἰωσείας ἀλλ’ οὐδὲ Γερμανοῦ τινος ῥάπτου. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὑπηρέτης σπουδαστοῦ τινος τοῦ ἐν Μόσχᾳ Πανεπιστημίου, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔθεωρεντο εἰς ἴσχιμ ὡς ἀθρητος. Αὐτὸς ὁ ἵδιος Νέιλερ ἐφαντάζετο τὸν ἔκυτόν του ἀπιστον. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς

μώριας, καθὼς καὶ ἡ ἐπωρελεστέρα τέχνη τῆς ῥιπτικῆς τὴν ὁποίαν ἔγνωριζε, τὸν κατέστησαν γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς κατοίκους καὶ εἰς τοὺς ἔξορίστους, ἐξ ὃν ἀλλοι μὲν τὸν ἐδίδον τὰ ἐνδύματά των διὰ νὰ τὰ ἐπισκευάσῃ, καὶ ἀλλοι διεπιέδαζον μὲ τὰς έωμολογίας του. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων ἦτο καὶ ὁ Λωπούλοφ, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν οἰκίαν ἤρχετο συχνάκις. Ο Νέιλερ γνωρίζων τὴν εὔσεβειαν τῆς νέας κατειρωνεύετο αὐτῆς, καὶ τὴν ὀνόμαζεν ἀγίαν Παρασκευήν. Αὐτὴ δ’ ἐκλαμβάνουσα αὐτὸν σοφώτερον ἀφ’ ὅ, τι ἦτο, ἐσκόπευε νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ συντάξῃ τὴν ἀναφοράν τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ὑποδέλῃ εἰς τὸν νομάρχην, ἐπλέουσα ὅτι ὁ πατέρας της θὰ κατεπείθετο εὐκόλως νὰ τὴν ὑπογράψῃ.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐν ᾧ ἐτοιμάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἀπὸ τὸν ποταμὸν διου ἐπλυνε, καὶ ἐκαμε πολλάνις κατὰ τὴν συνήθειάν της τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὁ Νέιλερ διαβατῶν ἐκεῖθεν κατὰ τύχην, τὴν εἶδε καὶ ἤρχισε νὰ τὴν περιγελᾷ λέγων. « Ήλαν ἐκαμε πλειότερα ἀπὸ αὐτά σου τὰ σημεῖα θὰ ἐθυματούργεις θεοῖς, καὶ ὁ κόρινος μὲ τὰ πλυμένα σου θὰ ἐπέτρεψε μάνος εἰς τὴν οἰκίαν σου, χωρὶς σὺ νὰ τὸν φορτωθῆς. Δόξεμε τον, ἐπρόσθετε ἀρπάζων δυναστικῶν τὸ φορτίον, θὰ σὲ δείξω ὅτι οἱ ἀπιστοι τοὺς ὄποιούς τόσον μισεῖς, εἶναι καὶ αὐτοὶ καλοὶ ἀνθρωποι. » Καὶ ἐφορτώθη τῷ σύντι τὸν κόρινον καὶ τὸν μετέφερεν εἰς τὸ χωρίον. Καθ’ ὅδον ἡ Παρασκευὴ, ἥτις εἶχε μίαν μόνην ἐπιθυμίαν, τοῦ διαβατηρίου τὴν ἔκδοσιν, τὸν ὀμβίλησε περὶ τῆς ἀναφορᾶς, καὶ περὶ τῆς μεγάλης ὑπηρεσίας τὴν ὄποιαν ἐπροσδόκα απὸ αὐτὸν. Δυστυχῶς ὅμως ὁ φιλόσοφος δὲν ἤξευρε νὰ γράψῃ ὅμιλογήσεν ὅτι ἀφ’ οὗ ἐνηγκαλίσθη τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ῥάπτου, παρημέλησεν ὅλως διόλου τὴν φιλολογίαν· τὴν ἔδειξε δὲ κάτοικόν τινα τοῦ χωρίου δύτις ἐδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της. Ή Παρασκευὴ ἐπανήλθεν ὅλη περιχρήσης, καὶ σκοπὸν ἔχουσα νὰ βάλῃ εὐθὺς τὴν ἐπιοῦσαν εἰς πρᾶξιν τὴν συμβουλήν. Εμβαίνων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός της διου ἤσαν παρόντες καὶ ἀλλοι τινές, ὁ Νέιλερ ἐκαυγήθη μεγαλοφώνως περὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ πόδος τὴν ἀγίαν Παρασκευήν, τὴν ὄποιαν ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὸν κόπον τοῦ νὰ θυματούργησῃ, καὶ ἐπρόσθετε καὶ ἀλλας τοιαύτας ἀθλεῖς ἀστειότητας· ἀλλὰ τὸ ἐπιμόλιογον τῆς νέας τὸ κατεζάλισε. « Πῶς ἐδυνάμην, τὸν εἶπε, νὰ μὴ ἀναθέσω ὅλας μου τὰς ἐπιπλαΐδας εἰς τὴν θελαν ἀγαθότητα; Μόλις τὴν παρεκάλεσα ἐν λεπτὸν εἰς τὴν ὅχθον τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐὰν ὁ κόρινος μου δὲν ἤλθε μόνος, τούλαχιστον ἤλθεν ἀνευ ἐμοῦ, καὶ ἤλθε φερόμενος ἀπὸ ἀπιστον. Ιδοὺ λοιπὸν ὅτι τὸ θαύμα ἔγεινε, καὶ δὲν ζητῶ ἄλλο απὸ τὸν Θεόν. » Μετά τὴν ἀπόκρισιν αὐτὴν ὅλου οἱ περιεστῶτες ἤρχισαν νὰ καγκάζωσι, καὶ ὁ ῥάπτης ἀνεγκάρησε κατηφῆς. Θέλομεν ιδη ἀκολούθως πολλὰ παραδείγματα τῆς εὐφύεις ταύτης τῆς νέας, ἥτις δὲν τὴν ἐγκατέλειψε οὔτε εἰς τὰς δυσχερεστέρας περιστάσεις της.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἔτρεξε νὰ συμβουλευθῇ τὸν ἀνθρώπον τοῦ Νέιλερ, καὶ ἐμπλήσθη ἀπὸ αὐτὸν ὅτι ἡ ἀναφορά ἐπρεπε νὰ ὑπογραφθῇ ὑπ’ αὐτῆς τῆς ιδίας. Ο ἀναφορογράφος ἀνέλαβε νὰ τὴν συντάξῃ κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους, καὶ δὲ τὸ ἐτελείωσεν, ὁ Λωπούλοφ μετά τινα ἀγίαστας, συγκατένευσε νὰ σταλῇ, καὶ

τὴν συνάδεσε μάλιστα καὶ δι' ἐπιστολῆς δικληρίζει· νόστης περὶ τῶν προσωπικῶν του ὑπόθεσεων.

Ἐκτοτε ἡ ἀνησυχία τῆς νέας ἔξελειψεν, ἡ ὑγεία της ἐβέλτιωθε καὶ οἱ γονεῖς της ἔχαιρον ἐλέποντες διὰ ἀνέλαβε τὴν φυσικήν της φαιδρότητα.

Ἡ εὐτυχῆς αὐτὴ μεταβολὴ ἀλλην αἰτίαν δὲν εἶχεν, εἰη μάνον τὴν θεραπείαν διὰ τὸ διαβατήριόν της θά διεσδίδετο, καὶ τὴν ἀπεριόριστον πίστιν εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν. Ἐπεριπάτει συχνάκις πρὸς τὴν ὄδὸν τοῦ Τοεύλου, ἐπ' ἐλπὶ εἰδήσεως τινος. Διέσαινεν ἐμπρωτεύειν τοῦ ταχυδρομικοῦ σταθμοῦ διὰ νὰ διειδήσῃ μὲ τὸν γέροντα ἀπόμυχρον τὸν διευθύνοντα αὐτὸν, καὶ διενέμοντα τὰς διληγαρίθμους ἐπιστολὰς τὰς στελλομένας εἰς Ἰσχίμ. Πέρος πολλοῦ ὅμως δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν ἔρωτήσῃ, ἐπειδὴ τὴν εἶχεν ἀποκριθῆ μίαν ἡμέραν μὲ θεραπότητα, καὶ ἐπειργέλασε τὸ σχέδιόν της τὸ δόποιον δὲν ἦν νόσει.

Μὲς μῆνας εἶγον σχεδὸν παρέλθει μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ἀναφορᾶς, διὰ εἰδοποίησαν τὴν οἰκογένειαν τοῦ Λωπούλοφ διὰ ταχυδρόμους τις φύλακας εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἔφερε τινα γράμματα. «Η Παρασκευὴ ἔτρεζεν εὐθὺς ἀκολουθουμένη καὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς της. Ὁταν ὁ Λωπούλοφ εἶπε τὸ ὄνομά του, ὃ ταχυδρόμος τὸν ἐνεχείστης φάκελλον ἐστραγισμένον περιέχοντα τὸ διαβατήριον τῆς θυγατρίς του, καὶ ἔλαβεν ἀπόδειξιν. Χαρὰ μεγίστη ἔγένετο τὴν ἡμέραν ἔκεινην. Ἔγκαταλείπειμένοι ὅπως ἦσαν τοσαῦτα ἔτη, ἐθεώρησαν τὴν ἀποστολὴν τοῦ διαβατηρίου ὡς δεῖγμα εύνοιας. Ἀλλ' εἰς τὰς προσωπικὰς αἰτήσεις τοῦ Λωπούλοφ δὲν ἐστάλη καμμία ἀπάντησις ἐκ μέρους τοῦ νομάρχου. Ὅσον διὰ τὴν θυγατέρα του, ἔλεγεν, ἐπειδὴ ἦτο ἐλευθέρα, θὰ ἦτο τὰ μέγιστα ἀδικον ἔταν τὴν ἐκράτουν εἰς Σιθηρίαν ἐναντίον τῆς θελήσεως της.

Ἡ τότη σιωπὴ ἦτο μᾶλλον ἀπόδειξις δυσμενείας ἢ εύοίς πρὸς τὸν πατέρα. «Η ὁδυνὴρὰ αὐτὴ σκέψις διεσκέδασε μετ' ὀλίγον τὴν προσθολὴν τῆς χαρᾶς, τὴν ὅποιαν ἐπροξένησε τοῦ νομάρχου ἡ συγκατάθασις. Ὁ Λωπούλοφ ἤρπασε τὸ διαβατήριον, καὶ ἐβεβαίωσεν, εἰς τὴν στῆμαν τῆς παραφορᾶς του, διὰ δὲν συγκατετέθη νὰ τὸ ζητήσῃ εἰμὶ ἐπὶ τῇ θεραπείᾳ της τοῦ διαβατηρίου διάδικτο, καὶ διὰ ν' ἀπαλλαχθῆ ἀπὸ τὰς ἀδικαόπους ἐνοχλήσεις τῆς θυγατρός του.

«Η Παρασκευὴ ἤκολούθησε τοὺς γονεῖς της χωρὶς νὰ ζητήσῃ τίποτε, πλήρης δόμως ἐλπίδος, καὶ εὐγαριστοῦσα καθ' ὅλον τὸν δέρμον τὸν Θεὸν διότι εἰςήκουσε μίαν ἀπὸ τὰς δεήσεις της. Ὁ πατήρ της ἔκρυψε τὸ διαβατήριον μεταξὺ τῶν φρεσμάτων του, ἀρρώπησε τὸ ἐτείλιξεν ἐπιμελῶς εἰς τεμάχιον πανίου. Ἡ Παρασκευὴ παρετάρησε τὴν προφύλαξιν ταύτην, ἥτις τὴν ἐφάνη καλὸς οἰωνός, διότι ἐδύνατο ἔκεινος νὰ τὸ σχίσῃ ἀπέδωκε δὲ τὴν ἀρνητισμὸν τοῦ πατρός της εἰς έουλήν τινα ιδίαν τοῦ Θεοῦ, μὴ σημάναντος εἰσέπει τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως της. Μετ' ὀλίγον μετέσῃ εἰς τὸ δάσος, προστηγήθη ἐπὶ δύω ὥρας, σκιρτώσα ὅλη ἀπὸ τὴν χαράν τὴν ὅποιαν τὴν ἔπεινεν ἡ θερμὴ φαντασία της, καὶ μὴ διστάζουσα πλέον διὰ τὴν καλὴν ἐκβασιν τῆς ἐπιχειρήσεώς της.

Αἱ λεπτομέρειαι αὐταὶ ἵστως φανᾶσιν εἰς τινας οὐδενὸς λόγου ἀξίαι καὶ μάταιαι ἀλλ' ὅταν ἰδώμεν τὰ σχέδιά της εὑδοκιμοῦντα, ἐπέκεινα μάλιστα

καὶ τῶν προσδοκιῶν της καὶ αὐτῆς τῆς πιθανότητος, μὲ δλα τὰ προστυχάντα ἀναρίθμητα ἐμπόδια, θὰ πεισθῶμεν διὰ πανεπιστήμων λόγος δὲν ἔκει νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὸν σκοπὸν της, καὶ διὰ διὰ τὸ ἔργον τοῦτο ἐχειάζετο ἡ πίστις ἡ αἴρουσα τὰ ὅρη. Εἰς δλας της τὰς περιστάσεις ἡ Παρασκευὴ ἔδειπε τὸν δάκτυλον τοῦ Θεοῦ διὸ καὶ ἔλεγε πάντοτε· «Ὕπεβλήθην ἐνίστη εἰς πειρασμούς, ἀλλ' ἡ πόδις αὐτὸν πίστις μου δὲν ἀπέτυχε πώποτε.» Συμβεβηκός τι συμβένω μετά τινας ἡμέρας, ἀνεζωπύρησε τὴν γενναιότητά της, καὶ συνετέλεσεν ἴσως εἰς τὸ νὰ καταπίσῃ τοὺς γονεῖς της. «Η μήτηρ της, ἀλλ' καὶ δὲν ἦτο προληπτική, εὐχαριστεῖτο νὰ ἀνακαλύπτῃ ἡ ἐνίστη προγνωστικὴ τοῦ μέλλοντος εἰς τὰ παραμικρότερα θιωτικὰ συμβάντα. Δέν ἐπίστευε μὲν ἡμέρας ἀπορράσιας, ἀπέφευγεν ὅμως τοῦ νὰ ἐπιχειρήσῃ τι τὴν δευτέραν, καὶ ἐθεώρει ἀπαίσιον τὸ χύσιμον τοῦ ἀλοδοχείου. Ἄλλοτε ἐλάμβανεν εἰς κεῖρας τὴν ἱερὰν Γραφὴν, καὶ ἀνοίγουσα αὐτὴν κατὰ τύχην, ἀνεζήτει εἰς τὴν πρώτην φράσιν ἐφ' ἥς ἐπιπτον τὰ ἐλέμυρατά της ἀνάλογον τι εἰς τὴν θέσιν της, διὰ νὰ ἐξάρῃ ἐξ αὐτοῦ αἰτιόν τινα οἰωνόν. Οἱ τρόποι οὗτοι τοῦ συμβούλευσθαι τὴν τύχην εἶναι συνηθέστατος εἰς τὴν θεωρίαν· διάκις δὲ ἡ φράσις εἶναι ἀσήμαντος, ἐπαναλαμβάνουσι τὸ ἀνοιγμα, καὶ ξαστίζονται ὀλίγον τὴν ἔννοιαν, ἔξηγούσι ἐπὶ τέλους τὴν φράσιν κατὰ τὰς ἐπιθυμίας των. Ἄλλως, οἱ δυστυχεῖς ἐνασμενίζονται εἰς πάντα, καὶ αἰτιάνονται ιδιαιτέραν τινὰ ἡδονὴν διάκις οἱ οἰωνισμοὶ αὐτοί, τοὺς δόποιους μ' ὅλον τοῦτο δὲν πιστεύουσιν, φάνονται ἔχοντες ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὰς ἐλπίδας των.

Οἱ Λωπούλοφ συνείθιζε νὰ ἀναγινώσκῃ καθ' ἐσπέρας ἀνὰ ἓν κεράλαιον τῆς ιερᾶς Γραφῆς εἰς τὴν οἰκογένειαν του· ἐξήγειε εἰς τὰς γυναικας τὰς σλαβωνικὰς λέξεις διάκις δὲν ἔννοιουν, καὶ ἡ ἐνασχόλησις αὐτὴ ἤρεται ὑπερβαλλόντως εἰς τὴν θυγατέρα του. Ἐν ἐσπέρας οἱ τρεῖς οὗτοι μονασταὶ ἐνθάδητο παρὰ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἥς ἔκειτο ἡ ιερὰ Εἰδίλιος· ἡ ἀνάγνωσις εἶχεν ἡδη τελειώσει καὶ σιωπὴ θιλιθερὰ ἐπεκράτει, διὰ τὴν Παρασκευὴν, ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν μητέρα της, ἐπὶ μόνῳ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀνοίξῃ τὴν διαλίξιν· «Λάξε, εἰπε, σὲ παρακαλῶ τὴν Γραφὴν, καὶ ζήτησον εἰς τὴν δεξιάν σελίδα τὴν ἐνδεκάτην γραμμήν.» Η μήτηρ ἤκοιξε προθύμως τὴν Εἰδίλιον μὲ μίαν θελόνην, καὶ μετρήσασα τὰς γραμμὰς μέχρι τῆς δεκάτης πρώτης ἐκ δεξιῶν, ἀνέγνωσε μεγαλοφύνως τὰ ἐφέξης· «Εὔρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ θελατοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ... Καὶ εἶπεν αὐτὴν ὁ ἄγγελος Κυρίου· Ἄγαρ πατήστη Σάρας πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; .. ἐπήκουσε Κύριος τῇ ταπεινώσει σου.»

«Η ἐφερμογὴ τῆς ιερᾶς ταύτης περικοπῆς ἦτο πολλὰ εὔκολος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀναντίρρητος ἀναλογία προσέβαλεν ἀμέσως καὶ τοὺς τρεῖς. Η Παρασκευὴ, σκιρτώσα ἀπὸ τὴν χαράν της, ἤρπασε τὴν Εἰδίλιον καὶ κατεφίλησε πολλάκις τὰς σελίδας της. «Εἶναι τῷρντι ἀξιοθαύμαστον,» εἶπεν ἡ μήτηρ προσβούλευσα τὸν σύζυγόν της ἀλλ' αὐτὸς, μὴ θέλων νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ίδεας των, ὡμιλήσεν αὐτηρῶς ἐναντίον τῶν γελοίων αὐτῶν οἰωνισμῶν. «Πιστεύετε, εἶπεν, διὰ δύναται τις νὰ μαντεύσῃ οὕτω πως τὰς θελήσεις τοῦ Θεοῦ, ἀνοίγων ἐν Εἰδίλιον μὲ μίαν θελόνην, καὶ διὰ διὰ τὸ Θεός συγκαταβαίνει γ' ἀπαντήσῃ εἰς

βλους τοὺς μωρούς σας λογισμούς; Ἀνάμφιούλως, ἐπρόσθετον ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν θυγατέρα τοῦ, ἄγγελος κυρίου Θὰ σὲ συνοδεύσει κατὰ τὴν ἀνότον τοῦ ὄδου πορείαν, καὶ θά σὲ δίδεινά πήσεις διῆσται! Δὲν αἰσθάνεσαι πόσον εἶναι μωρὸν τὸ νὰ συλλαμβάνῃ τις τοιαύτας ἑλπίδας;

Ἡ Παρασκευὴ ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἐφαντάζετο ποτε διτι ἄγγελος κυρίου, γνόμενος ὅρατὸς, θὰ συνέτρεψε τὴν ἐπιχείρησιν της· « ἀλλὰ, εἶπε, ἑλπίζω καὶ πιστεύω ἀδιστάκτως ὅτι ὁ φύλαξ μου ἄγγελος δὲν θὰ μὲ ἔγκαταλείψει, καὶ διτι ὡδοιπορεία μου, θὰ γίνει, καὶ ἀνέγώ ἡδία ἀκόμη ἀποποιηθῶ τὸ νὰ τὴν ἐπιχειρισθῶ. » Τὸν Λωπούλοφ ἐκλόνισεν ἡ ἀκατάνοητος αὔτη ἐπιμονή καὶ ὅμως ὀλόκληρος μὴν παρῆλθε χωρὶς νὰ γείνῃ λόγος περὶ τῆς ἀναγωρήσεως. Ἡ σκυθρωπότης καὶ ἡ κατήφεια τῆς Παρασκευῆς ηὔξανον καθ' ἔκαστην αἰωνίως μόνη εἴτε εἰς τὸ δάσος εἴτε εἰς τὸν κοιτῶνά της, δὲν ἦτο πρός τοὺς γονεῖς της φιλόφρων ὅσον καὶ πρότερον.

Ἐπειδὴ πολλάκις τοὺς ἐφοδέρισεν διτι ἔμελλε νὰ ἀναγωρήσῃ καὶ ἀνένι διαβατηρίου, ἥρχισαν νὰ φοβῶνται σπουδαίως μὴ ἕαλη εἰς πρᾶξιν τὴν ἀπειλήν, καὶ ἀνησύχουν κατὰ πολλὰ, δεάκις ἥργοπόρει ἐκτὸς τῆς οἰκίας παρὰ τὸ σύνθετο. Μίαν ἡμέραν μάλιστα ἐνόμισαν διτι τφόντι ἀνεγωρησεν· διότι, ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ὃπου εἴχεν ὑπάρξει μόνη, συνώδευσε χωρικάς τινας νέας εἰς τὴν καλύβην των, καὶ ἔμεινεν ὥρας τινας μετ' αὐτῶν. Ὁταν ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν της, θὰ μήτηρ της τὴν ἐνηγκαλίσθη κλαίουσα. • Ηργοπόρησες πολὺ, φιλτάτη μου, εἶπεν. • Ενομίσαμεν διτι μᾶς ἐγκατέλειψες διὰ πάντοτε! — Ταχέως θὰ λυπηθῆτε δι' αὐτὸ, ἀπεκρίθη ἡ νέα, διότι δὲν θέλετε νὰ μὲ δώσετε τὸ διαβατήριόν μου· τότε θὰ μετανόησετε διότι μὲ ἀπηρνήθητε καὶ αὐτὸ καὶ τὴν εὐχήν σας. • Ἐπρόφερε δὲ τὰ λόγια ταῦτα χωρὶς νὰ φιλήσῃ τὴν μητέρα της, καὶ μὲ τόνον φωνῆς τόσον παθητικὸν καὶ τεταραγμένον, ὥστε ἡ καλὴ μήτηρ ἔμεινε κατάπληκτος. Ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ, τὴν ὑπεσχέθη διτι δὲν θὰ ἐναντιωθῇ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἀναγωρησίν της, καὶ διτι δὲν ἐπρόκειτο πλέον νὰ καταπείσωσιν εἰμὴ τὸν πατέρα. • Η Παρασκευὴ εἶχε πάντει τοῦ νὰ ζητῇ τὴν ἀδειαν τοῦ πατέρος της· ἀλλ' ἡ ἕαλειά της λύπη ὠμήλει πολὺ πλέον εὐγλώττως ἀπὸ τὰς θερμοτέρας παρακλήσεις· αὐτὸς δὲ Λωπούλοφ εὐρέσκετο εἰς ἀμπυχαίαν.

• Η σύζυγός του τὸν παρεκάλει ἐν πρωὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ συνάξῃ ὀλίγα γεώμηλα εἰς τὸν μικρὸν κῆπον τὸν ὄποιον ἐκαλλιέργουν· ἀλλ' αὐτὸς ἀκίνητος καὶ θεοῦθισμένος εἰς τοὺς θλιβερούς του συλλογισμούς, ἐφαίνετο μὴ ἀκούων τοὺς λόγους της. • Επὶ τέλους, συνεργόμενος εἰς τὸν ἔαυτόν του, « ἀς ὑπάγωμεν, εἶπεν, ὡς νὰ ἥθελε νὰ ἐμπνεύσῃ γενναιότητα εἰς ἔαυτὸν, θοήθησε με, νὰ σὲ θοήθησα! » Ἄμα ἐτελέωσε τοὺς λόγους αὐτοὺς, ἔλαβε δίκελλαν καὶ μετέβη εἰς τὸν κῆπον ἡ Παρασκευὴ τὸν ἡκολούθησε. • Βεβαίως, πάτερ, εἶπε, πρέπει νὰ θοήθωμεν ἀλλήλους εἰς τὴν δυστυχίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἑλπίζω διτι ὁ θεὸς θὰ μὲ θοήθησῃ εἰς τὴν παράκλησιν τὴν ὄποιαν θὰ σὲ κάρμω, καὶ διτι θὰ νεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν σου. Δός μοι τὸ διαβατήριόν μου, φίλατε καὶ δυστυχῆ πάτερ! Πίστευσον διτι τοιαύτη εἶναι ἡ θέλησις τοῦ θεοῦ, θέλεις νὰ έιάσῃς τὴν θυγατέρα σου νὰ ὑπο-

πέσῃ εἰς τὸ φρικτὸν δυστύχημα τοῦ νὰ σὲ παρακούσῃ; • Λέγουσα ταῦτα ἡ Παρασκευὴ κατεφίλει τὰ γόνατά του, καὶ ἐπροσπάθει νὰ τὸν ἐμπνεύσῃ τὴν αὐτὴν πίστιν ἡτις ἀνεπτέρου τὰς ἑλπίδας της. • Εν τῷ μεταξὺ ἔφθασε καὶ ἡ μήτηρ, τὴν ὄποιαν ἔξωφριζεν ἡ νέα νὰ τὴν συνδράμῃ εἰς τὸ νὰ κάμψῃ τὸν πατέρα της· ἀλλ' ἡ καλὴ σύζυγος δὲν ἤσθάνετο ἵκανην δύναμιν. Εἶχε μὲν συγκατανεύσει εἰς τὴν ἀναγωρησιν, δὲν εἶχεν ὅμως καὶ τὴν γενναιότητα νὰ ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν καὶ τοῦ συζύγου της. Ο Λωπούλοφ δόμως δὲν ἐδύνατον ἀντισταθῆ πλέον εἰς τὰς θερμὰς παρακλήσεις τῆς θυγατρός του. • Εγνωρίζειν ἀλλως διτι αὖ τη ἦτο ἐπὶ τοσοῦτον ἀποχασιτική, ὥστε ἐφοβεῖτο μὴ ἀναγωρήσῃ καὶ ἀνευ διαβατηρίου. « Τι νὰ κάμω μὲ τὸ παιδίον τοῦτο; ἐφώναξε. Πρέπει νὰ τὸ ἀρχῖσω νὰ ἀναγωρήσῃ! • Η Παρασκευὴ πετώσα ἀπὸ τὴν χαράν της, ἑρίσθη εἰς τὰς σύγκλαδας τοῦ πατέρος της. • Ήσο έέβαιος, πάτερ, ἔλεγε καταφίλουσσα αὐτὸν, διτι δὲν θὰ μετανοήσεις διότι μὲ ἡ-κουσεσ. θὰ ὑπάγω, ναὶ, θὰ ὑπάγω εἰς Πετρούπολιν, νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἡ ἕδιξ ἐκείνη πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἡτις μὲ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν καὶ ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν σου, θὰ νεύσει καὶ εἰς τὴν τοῦ αὐτοκράτορος ὑπὲρ ἡμῶν. Οἶμοι! ἀπεκρίθη ὁ πατήρ χύνων πυρὶ δάκρυων, πιστεύεις, ἀγαθὸν τέκνον, διτι δύναται τις νὰ διμι λήσῃ μὲ τὸν αὐτοκράτορα, ὅπως δομιλεῖς μὲ τὸν πατέρα σου εἰς τὴν Σιβηρίαν; Σκοποὶ στρατιωτικοὶ περιφρουροῦσι τὰ ἀνάκτορα, καὶ δὲν θὰ δυνηθῆσῃ νὰ πατήσῃς οὕτε αὐτὸ τὸ κατώφλιόν των. Πτωχὴ, καὶ ψωμοζητούσα, χωρὶς ἐνδύματα, χωρὶς συστάσεις, πῶς θὰ τολμήσεις νὰ φανῆς, καὶ ποῖος θὰ καταδεχθῇ νὰ σὲ παρουσιάσῃς; •

• Η Παρασκευὴ ἤσθάνετο τὴν δύναμιν τῶν παρατηρήσεων τούτων, ἀλλὰ δὲν ἀπηλπίζετο· μυστηριώδες τι προαίσθημα κατίτχυεν ὅλων τῶν συλλογισμῶν. • Εννοῶ τοὺς φόβους σου οἵτινες γεννῶνται ἀπὸ τὴν πρὸς ἔμελον ἀγάπην σου, ἀπεκρίθη, ἀλλὰ πόσους λόγους ἔχω διὰ νὰ ἑλπίζω. Συλλογίσου, σὲ παρακαλῶ! • Ιδὲ πόσας χάριτας ἀπροσδοκήτους μὲ ἐχορήγησεν ο θεὸς, διότι ἀνέθεσα ὅλην μου τὴν πίστιν εἰς αὐτὸν! Δὲν ἔξευρον πῶς νὰ νὰ κατορθώσω διὰ διαβατήριον, καὶ ἡνάγκασε τὸ στόμα τοῦ ἀπίστου νὰ μὲ δεῖξῃ τὸν τρόπον αὐτὸς ἔκχυψε τὸν ἀκαμπτὸν νομάρχην τοῦ Τοθώλοκο. • Επὶ τέλους, μὲ ὅλην σου τὴν ἀκαταμάχητον ἐπιμονήν, δὲν ὁ ἔέταις σὲ αὐτὸν νὰ μὲ δώσῃς τὴν ἀδειαν τῆς ἀναγωρήσεως; • Ήσο λοιπὸν έέβαιος διτι ἡ θεία πρόνοια ἡτις μὲ συνέτρεξε νὰ ὑπερικήσω τόσα ἐμπόδια, καὶ μὲ ἐπροστάτευσε τοσοῦτον ἀχρι τῆς ὥρας, θὰ μὲ ὁδηγήσει καὶ εἰς τοὺς πόδας τοῦ αὐτοκράτορος μας. Αὐτὴν θὰ ἔαλει εἰς τὸ στόμα μου τὸν λόγους, οἵτινες μέλλουσι νὰ τὸν καταπείσω, καὶ ἡ θεοῦθειά σου θὰ εἶναι ἡ ἀμοιβὴ τῆς συγκαταθέσεώς σου εἰς τὴν ἀναγωρησίν μου. •

• Άπο τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ ἀναγωρησίς τῆς νέας ἀπεραίσθητη, ἀλλ' ἡ ἐπογὴ δὲν εἶχεν εἰσέτι προσδιορισθῆ. Ο Λωπούλοφ ἀνέμενε θοήθηματα τινὰ ἐκ μέρους τῶν φίλων του· πολλοὶ ἔζοριστοι ἔχοντες χρηματικὰ μέσα τοῦ εἶχον προσφέρει ἀλλοτε τὴν συνδρομήν των, τὴν ὄποιαν δὲν ἐδέχθη μὲν τότε, ἀλλ' ἐσκόπευε νὰ ζητήσῃ τῷρα. Ήλπιζε πρὸς τούτους

νὰ ἐπιτύχῃ ὁδοιπόρον τινὰ διὰ νὰ συνοδεύσῃ τὴν θυγατέρα του κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τούλαχι-
στον, ἀλλὰ καὶ αἱ δύο του προσδοκίαι ἐματαιωθη-
σαν· Ἡ Παρασκευὴ ἔζιάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ· ὅλη ἡ
χρηματικὴ κατάστασις τῆς οἰκογενείας ἐσύγκειτο
ἀπὸ ἕν ρούστιον — δρ. 4. 50 — Ἀφοῦ ἐπροσπάθη-
σαν ἐπὶ ματαίῳ ν' αὐξήσωσι τὴν ἐλαχίστην αὐτὴν
ποσότητα, προσδιωρίσαν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς
νέας δοδοιπόρου, τὴν 8 τοῦ Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τῆς
γεννήσεως τῆς Θεοτόκου, ὡς ἡμέραν τοῦ σκληροῦ ἀπο-
χωρισμοῦ. Ἄμα διεδόθη ἡ εἰδομησία εἰς τὸ χωρίον,
ὅλοι οἱ γνώριμοι των ἥλθοι· πρὸς ἐπίσκεψήν των μᾶλ-
λον ἀπὸ περιεργειῶν ἡ ἀπὸ αἰσθημα συμπαθεῖα.
Οἵσοι εἶχον τοὺς τρόπους νὰ ἔλθωσιν εἰς θοήθειάν
των, ὡμιλήσαν περὶ τῶν δυστυχῶν περιστάσεων αἰ-
τινες δὲν συγχωροῦσι πολλάκις εἰς τοὺς καλητέρους
φίλους νὰ συντρέξωτι τοὺς φίλους των ἐν καιρῷ
ἀνάγκης· ἀντὶ δὲ θοήθειάς καὶ παρηγροῦσιν, ἀνα-
χωροῦντες προεῖπον εἰς τὴν οἰκογένειαν ἀπάλισια
προμηνύματα. Δύω ὅμως πτωχοὶ καὶ ἄγνωστοι ἐ-
ξόριστοι ἀνέλαβον τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Παρασκευῆς
καὶ τὴν ἐγκαρδίωσαν διὰ τῶν συμβουλῶν των. «Ἐ-
πιχειρήσεις ἔτι δυσκολώτεραι ἐτελεσφόροσαν, ἐλε-
γον, ἐναντίον πάσης προσδοκίας. Καὶ ἀν δὲν κατορ-
θώσῃ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν αὐτοκράτορα, θὰ τύχῃ
προστατῶν οἵτινες θὰ δμιλήσωσιν ὑπὲρ αὐτῆς, ὅταν
τὴν γνωρίσωσι καὶ τὴν ἀγαπήσωσιν ὡς ἡμεῖς.»
Τὴν 8 Σεπτεμβρίου περὶ τὴν αὔγην, οἱ δύο αὐτοὶ ἐ-
ξόριστοι ἥλθον νὰ τὴν ἀποχαιρετήσωσι καὶ νὰ πα-
ρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἀναχωρησίαν της. Τὴν εῦρον ἔτοι-
μον ἥδη διὰ τὴν μεγάλην δοδοιπορείαν, καὶ φέρουσαν
ἐπὶ τοῦ ὅμου σάκκον τὸν ὁποῖον εἶχε προετοιμάσει
πρὸ πολλοῦ. Οἱ πατέρες της τὴν ἔδωκε τὸ ρούστιον,
τὸ ὁποῖον ἀπεποιεῖτο ἔκεινη νὰ δεχθῇ, λέγουσα δὲτι
τὸ εὐτελές αὐτὸν ποσὸν δὲν ἥρκει διὰ τὴν δοδοιπο-
ρείαν της, ἐνῷ εἰς αὐτοὺς ἦτο ἀναγκαῖον ἀλλ' ἔν-
τονος διαταγὴ τοῦ πατρός της τὴν ἔζιασε νὰ τὸ λά-
θη. Οἱ δύω πτωχοὶ ἐξόριστοι ἥθιληταν ν' αὐξήσωσι
τὸ μικρὸν τοῦτο κεφαλαίον· καὶ δὲ μὲν εἰς ἐξ αὐτῶν
ἐπρόσφερε τριάκοντα κοπέλα εἰς χαλκόν, δὲ ἀλλοὶ
εἴκοσι εἰς ἄργυρον· δὲν αὐτῶν ἔμελλε γὰρ τραφῶσι
πολλάκις ἡμέρας. Ἡ Παρασκευὴ ἀπέβαλε τὴν γεν-
ναίαν των προσφοράν, ἡσθάνθη δόμως μεγίστην εὐ-
γνωμοσύνην. «Εάν ποτε ἡ θεία πρόνοια, εἶπεν,
εὐδοκήσῃ νὰ ἐπιδιψεῖσθη τὴν χάριν της εἰς τοὺς
γονεῖς μου, ἐλπίζω δὲτι θὰ λάβετε καὶ σεῖς τὸ μέ-
ρος σας.»

Τὴν στιγμὴν ἔκεινην αἱ πρῶται τοῦ ἥλιου ἀκτῖνες
προσέθαλον τὴν αἴθουσαν. «Ἡ ὥρα ἔφθασεν, εἶπεν
ἡ νέα, πρέπει νὰ χωρισθῶμεν,» καὶ ἐκάθισεν ἀμέ-
σως, καθὼς καὶ οἱ γονεῖς καὶ φίλοι της. Κατὰ τὴν
Φωστικὴν συνήθειαν, ὅταν τις φίλος ἀναλαμβάνῃ
διεξοδείκην δοδοιπορείαν, τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρή-
σεως, δὲ δοδοιπόρος κάθηται. Όλοι οἱ παρόντες πρέ-
πει νὰ τὸν μιμηθῶσι· μετὰ δὲ μιᾶς στιγμῆς ἀνά-
παυσιν, δὲτε καὶ δμιλοῦσι περὶ τοῦ καιροῦ καὶ περὶ
ἄλλων πραγμάτων ἀδιαφόρων, ἐγείρονται, καὶ τὰ
δάκρυα καὶ τὰ φιλήματα ἀρχίζουσιν.

«Ἡ συνήθεια αὐτὴ, ἥτις κατὰ πρώτην ὅψιν φαί-
νεται ἀσήμαντος, ἔχει τι ἐν τοσούτῳ ἀξίᾳ λόγου.
Ποιῶν νὰ χωρισθῶσι διὰ πολὺν καιρὸν, ἵστως καὶ διὰ
πάντοτε, συναγαπῶνται μερικάς τινας στιγμάς εἰ-

σέτι, ὡς νὰ ἥθελον ν' ἀπατήσωσι τὴν τύχην καὶ νὰ
ὑποκλέψωσι τὴν Εραχεῖαν αὐτὴν εὐχαρίστησιν.

«Ἡ Παρασκευὴ ἔλαβε γονυκλιτὶ τὴν εὐχὴν τῶν
γονέων της, καὶ ἀποσπαθεῖσα μὲν γενναιότητα ἀπὸ
τὰς ἀγκάλας των, ἐγκατέλειψε διὰ πάντοτε τὴν
καλύβην ἥτις ἐγρησμένην εἰς αὐτὴν ὡς φυλακὴ ἀπὸ
τῆς νηπιότητός της. Οἱ δύω ἐξόριστοι τὴν συνάδευ-
σαν ἐν βέρσιον μακράν. Οἱ πατέρες καὶ ἡ μήτηρ, ἀ-
κίνητοι εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, δὲν ἀπέσπων
ἀπὸ αὐτὴν τὰ ἐλέμματά των διὰ νὰ τὴν ἀπογα-
ρετήσωτι καὶ πάλιν ἀλλ' ἡ νέα δὲν ἐστρεψε πλέον
πρὸς τὰ ὅπισα τὴν κεφαλήν της, καὶ μετ' ὀλίγον ἔ-
γινεν ἄφαντος.

Οἱ πατέροι τοῦ Λαζαρίου καὶ ἡ σύζυγός του ἐμβῆκαν τότε
εἰς τὴν κατοικίαν των, ἥτις τοὺς ἐφαίνετο ἔρημος
καὶ σκοτεινή. Οἱ δυστυχεῖς ἔζησαν ἐπειδόμενοι μεμο-
νωμένοι ἢ πρότερον· οἱ ἀλλοὶ κάτοικοι τοῦ Ἰσχίου
κατέκρινον τὸν πατέρα, ὡς παρακινήσαντα τὴν θυ-
γατέρα του νὰ ἐπιχειρισθῇ ἀνόντον δοδοιπορείαν, καὶ
τὸν ἐχλεύαζον. Ἐπεριγέλων πρὸ πάντων τοὺς δύω
πτωχοὺς ἐξόριστους οἵτινες, ἐν τῇ ἀπλότητῃ των,
δὲν εἶχον κρύψει τὴν ὑπόσχεσιν τῆς Παρασκευῆς
τοῦ νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐσυγχα-
ρούντο ἐμπαικτικῶς περὶ τῆς μελλούσης τύχης των.

(Ἀκολούθει.)

— *Iστορία τοῦ χρυσοῦ ὁδόντος*. Κατὰ τὸ 1593
φήμη διέτρεχεν δὲτι οἱ ὁδόντες τινὸς παιδίου τῆς
Σιλεσίας ἔπειτον, καὶ δὲτι ἀνεφύτη εἰς χρυσοῦς εἰς τὴν
θεσίν ἐνὸς τῶν μεγάλων αὐτοῦ ὁδόντων. Οἱ Ὁρτιοι,
καθηγητῆς τῆς ιατρικῆς εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ
Ἐλμυστάδη, ἔγραψε κατὰ τὸ 1595 τὴν ιστορίαν αὐ-
τοῦ τοῦ ὁδόντος, καὶ διεσχιρίζετο, δὲτι ἐν μέρει ἦτο
φυσικὸν καὶ ἐν μέρει θαυμάσιον φαινόμενον, καὶ δὲτι
ἀπεστάλη ἀπὸ τὸν Θεόν εἰς αὐτὸν τὸ παιδίον, διὰ νὰ
παρηγορήσῃ τοὺς χριστιανοὺς, δυνατατευμένους ὑπὸ¹
τῶν Τούρκων.

Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος ὁ 'Ρολλάνδος ἔγραψεν ἐτέραν
ιστορίαν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Μετὰ δύω
δὲ ἔτη ὁ Συγόλτερος, σοφὸς καὶ αὐτὸς, ἔγραψε κατὰ
τῆς γνώμης τοῦ 'Ρολλάνδου, δοτὶς εὐθὺς ἐδημοσίευ-
σε διεξοδικὴν καὶ δεινὴν ἀπάντησιν, πλήρη πολυμα-
θείας. Τέλος εἰς ἀλλοὶ σοφὸς, δύναμις τοῦ Λιβάριος, συ-
νέλεξε τὰς διαφόρους γνώμας τῶν εἰρημένων, καὶ ἐ-
ξέφρασε τὴν ἰδικήν του.

Αἱ συζητήσεις αὗται ἐξῆψαν πολὺ τοὺς πεπαιδευ-
μένους, δὲταν εἰς χρυσούς συνέλαβε τὴν ἴδεαν νὰ ἐ-
ξετάσῃ τὸν περίφραγμον χρυσοῦν ὁδόντα. Ἐρευνήσας
λοιπὸν αὐτὸν, εὗρεν ὑπὸ χρυσοῦν ἐλαμα, ἐπιτηδείως
προσηρμοσμένον, ἐνα συνήθη ὁδόντα.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ. Φυλλάδ. ΙΓ'. Σελ. 19, εἰς τὴν
ἀρχὴν. Ἀντὶ τοῦ Βολταίρου πρώτου, καὶ μετὰ ταῦ-
τα τοῦ Μολιέρου, ἀνάγνωσθι. Τοῦ Μολιέρου πρώ-
του, καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ Βολταίρου.